

PRESSMEDDELANDE nr 216/22

Luxemburg den 22 december 2022

Domstolens dom i mål C-530/20 | EUROAPTIEKA

Den lettiska lagstiftningen om förbud mot läkemedelsreklam inriktad på läkemedlets pris, på kampanjerbjudanden eller på kombinationsförsäljning av läkemedel tillsammans med andra produkter är förenlig med unionsrätten

Denna typ av reklam innehåller inte ändamålsenlig användning av läkemedel och måste förbjudas av medlemsstaterna

Direktiv 2001/83¹ innebär en harmonisering av bestämmelserna om läkemedelsreklam och inför villkor, begränsningar och förbud för sådan reklam i syfte att skydda folkhälsan.

SIA "EUROAPTIEKA" är ett lettiskt aktiebolag som bedriver farmaceutisk verksamhet i Lettland. År 2016 förbjöd den lettiska folkhälsoinspektionen bolaget att sprida reklam för en kampanjförsäljning av läkemedel. Beslutet fattades med stöd av en nationell bestämmelse som förbjuder läkemedelsreklam inriktad på läkemedlets pris, på kampanjerbjudanden eller på kombinationsförsäljning av läkemedel tillsammans med andra produkter. År 2020 väckte EUROAPTIEKA talan om ogiltigförklaring vid Lettlands författningsdomstol och ifrågasatte lagligheten av denna nationella bestämmelse mot bakgrund av direktiv 2001/83.

Författningsdomstolen har i sin begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen bett att den ska klargöra hur man ska tolka begreppet läkemedelsreklam i direktivets mening. Bland annat vill Författningsdomstolen få klarhet i huruvida detta begrepp även omfattar reklam för ospecificerade läkemedel, det vill säga reklam för läkemedel i allmänhet eller en grupp av ospecificerade läkemedel. Den lettiska domstolen har även frågat EU-domstolen huruvida förbudet i den nationella bestämmelsen mot prisreklam och reklam för kampanjerbjudanden eller för försäljning av läkemedel i kombination med andra produkter är förenligt med detta direktiv.

I dagens dom slår EU-domstolen (stora avdelningen) för det första fast att **begreppet läkemedelsreklam omfattar varje form av information vid uppsökande försäljning, lokala reklamkampanjer eller förmånserbjudanden som syftar till att främja förskrivning, leverans, försäljning eller konsumtion av ett visst läkemedel eller ospecificerade läkemedel.**

Detta begrepp definieras nämligen i direktiv 2001/83 på ett mycket brett sätt och omfattar "varje form" av information vid uppsökande försäljning, lokala reklamkampanjer eller förmånserbjudanden, inklusive bland annat "läkemedelsreklam som riktas till allmänheten".

Om reklam för ospecificerade läkemedel var undantagen från tillämpningsområdet för direktiv 2001/83, skulle dessutom de förbud, villkor och begränsningar som direktivet föreskriver i fråga om reklam på grund av de risker

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel (EGT L 311, 2001, s. 67), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/27/EG av den 31 mars 2004 (EUT L 136, 2004, s. 34).

som kan uppstå till följd av en överdriven eller oöverbärgad användning av läkemedel, till stor del förlora sin ändamålsenliga verkan och direktivets huvudsyfte att skydda folkhälsan i stor utsträckning äventyras.

I förevarande fall anser EU-domstolen att **spridning av information som uppmuntrar till köp av ett läkemedel genom att använda läkemedlets pris som säljargument, genom att annonsera ut ett specialerbjudande eller genom att ange att läkemedlet säljs i kombination med andra läkemedel eller med andra produkter**, såsom den informationsspridning som förbjuds i den nationella bestämmelse som ifrågasatts i målet vid Lettlands författningsdomstol, har ett marknadsföringssyfte. Enligt EU-domstolen **omfattas denna spridning av information således av begreppet läkemedelsreklam**, även om informationen avser ospecificerade läkemedel.

När det vidare gäller huruvida en sådan nationell bestämmelse är förenlig med direktiv 2001/83, konstaterar EU-domstolen att reklam för läkemedel som inte är receptbelagda eller ersättningsgilla, vilka särskilt berörs av den aktuella nationella bestämmelsen, i princip är tillåten enligt detta direktiv. **Medlemsstaterna är dock skyldiga att, för att förebygga risker för folkhälsan, förbjuda allt reklam innehåll som kan främja en icke ändamålsenlig användning av sådana läkemedel.**

EU-domstolen påpekar i detta sammanhang att **reklam för läkemedel som inte är receptbelagda eller ersättningsgilla kan ha en särskilt stor inverkan på slutkonsumenternas bedömning och val**, både när det gäller läkemedlets kvalitet och den mängd som ska köpas. Dessutom kan prisreklam och reklam för kampanjerbjudanden eller för kombinationsförsäljning av läkemedel tillsammans med andra produkter **leda till att slutkonsumenterna köper och använder dessa läkemedel på grundval av ett ekonomiskt kriterium, utan att göra en objektiv bedömning utifrån läkemedlets terapeutiska egenskaper och konkreta medicinska behov**. I reklamen **likställs dessutom läkemedel med andra konsumtionsvaror**, som i allmänhet är föremål för rabatter och prissänkningar.

Enligt EU-domstolen **uppmuntrar prisreklam och reklam för kampanjerbjudanden eller för kombinationsförsäljning av läkemedel tillsammans med andra produkter således till icke ändamålsenlig och överdriven användning av läkemedel** som inte är receptbelagda eller ersättningsgilla. Följaktligen är den aktuella nationella bestämmelsen, som förbjuder spridning av sådant reklam innehåll, förenlig med direktiv 2001/83.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. EU-domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext och i resumé](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127)

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

